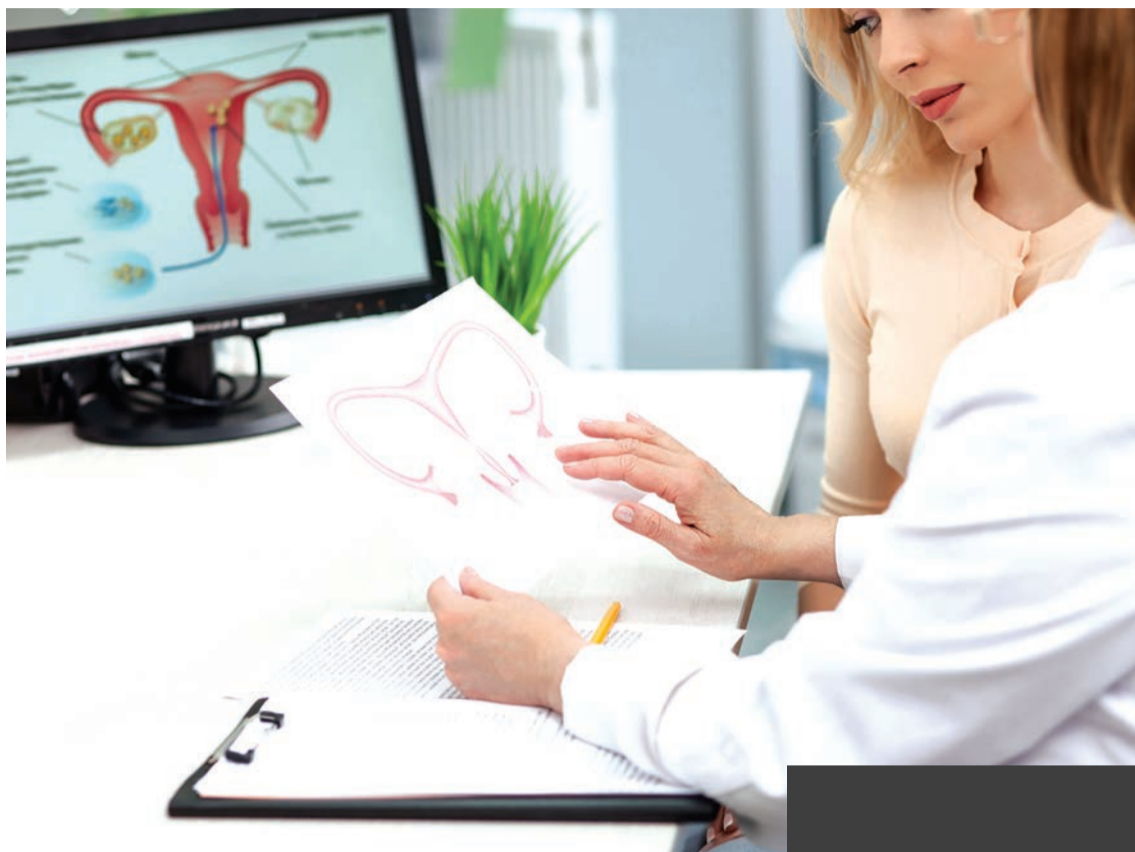

Többen jelentkeznek szűrésre

Ha idejében felfedezik, gyógyítható a méhnyakrák

• Marosvásárhelyen és Csíkszeredában is ingyenes méhnyakrákszűrést végeznek a 25 és 64 év közötti nők számára. Bárki jelentkezhet a szakrendelőben, azok is, akik nem rendelkeznek egészségügyi biztosítással.

ANTAL ERIKA

Ahhoz képest, hogy a háziorvosok ezer küldőpapírt töltöttek ki nőgyógyászati szakrendelésre, 430 kenetet vettek le az idén – válaszolta érdeklődésünkre Kiss Gyöngyvér, a Csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház szülésznőgyógyászati főasszisztense. A szakember elmondta, aki hétköznaponként reggel 8 és 9 óra között jelentkezik a kórház nőgyógyászati osztályán, annak azonnal elvégzik a vizsgálatot, kenetet vesznek, az eredményről pedig a továbbiakban értesítik. Ehhez nem szükséges sem előrejegyzés, sem egyeztetés – hangsúlyozta a főasszisztens, hozzátéve, hogy aki a háziorvosától kér küldőpapírt, az a szakorvossal egyeztet időpontot és annak alapján jelentkezik a vizsgálatra. Valamennyi esetben ingyenesen végzik a méhnyakrákszűrést. Bár az előző évekhez képest többen élnek ezzel a

lehetőséggel, mégis jó nagy különbség tapasztalható, a háziorvos által kibocsátott küldőpapírok és a vizsgálaton résztvevők száma között, ami azt jelenti, hogy ha kap is valaki beutalót a szakrendelésre, nem minden esetben jelenik meg ott.

Ingyenes lehetőség

Az Egészségügyi Minisztérium tájékoztatása szerint 2012 és 2017 között, a központi fejlesztési régióban 66 ezer nőnek végeztek méhnyakrákszűrést. Közülük hozzávetőlegesen hét százalékuknál találtak valamilyen elváltozást,

amelyek miatt további kivizsgálásokra és kezelésekre küldték. Mivel Romániában még mindig magas a méhnyakrákban elhalálozók aránya, a Világbank támogatásával a minisztérium idén nyolc mobilegységet vásárolt, olyan szakrendelőnek berendezett buszt, amely a vidéken élők számára is megkönnyíti, hogy nőgyógyászati kivizsgálásra jelentkezzenek. Ezek közül egy a Maros Megyei Sürgősségi Kórháznak jutott, aminek nagyon örvendenek az orvosok, hiszen így a félreeső településeken élőknek is adott lesz a lehetőség, hogy megvizsgálathassák magukat. A

A betegség előrehaladása megakadályozható, ha időben felfedezik azt

▲ FORRÁS: 123RF

falvakból ugyanis nehezebben jutnak be szakorvosi rendelésre, több időt vesz fel a szervezés, az egyeztetés – tudtuk meg Szalkay Márta geryeszegi háziorvostól, aki érdeklődésünkre azt is elmondta, többnyire a 40-es, 50 éves korosztály él ezzel a lehetőséggel. "Azok a pácienseim, akik rendszeresen járnak szűrővizsgálatra, kérik,

hogy küldőpapírt adjak, másoknak én szoktam felhívni a figyelmét, hogy van egy ilyen ingyenes lehetőség, használják ki" – tette hozzá az orvos. Szalkay Márta jónak tartja, ha rendszeresen járnak szűrővizsgálatra a nők, ezzel elejét vehetik a komolyabb problémáknak, ha idejében felfedeznek egy elváltozást, azt sokkal könnyebb kezelni, helyrehozni, mint amikor már előrehaladott a betegség. A Maros megyei háziorvos azt is elmondta, hogy a kenet levétele után egy hónapon belül lesz eredmény, amelyről a küldőcédu lát kibocsátó orvost értesítik először, majd ő tájékoztatja a betegét.

Fontos tudnivalók

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház sajtóosztályának tájékoztatása szerint a Babeş-Papanicolau tesztet azoknál a nőknél végzik el, akiknél korábban nem diagnosztizáltak méhnyakrákot. A háziorvos által kibocsátott küldőcéduval jelentkezhetnek az általuk kiválasztott nőgyógyászati szakrendelőben, illetve, ha nem rendelkeznek küldőpapírral, akkor a reggeli órákban egyszerűen a sürgősségi kórház nőgyógyászatán, ahol szintén elvégzik a szűrővizsgálatot, kenetet vesznek és annak eredményéről egy hónapon belül értesítik a páciensét. Azok a nők, akik korábban olyan műtéten estek át, amely során eltávolították a méhet, vagy a méhnyakot, nem vehetnek részt a szűrővizsgálaton, ahogy azok sem, akik betöltötték már a 64. életévüket, és akiknél az utóbbi három citológiai vizsgálat eredménye normális volt.

Még nem teljes, de lényegesen jobb az ellátottság, mint tavaly

• Megérkezett Hargita megyébe az iskolakezdés óta hiányzó tankönyvek jó része, a hatodikos évfolyamokat leszámítva nagyjából megoldódott a hiány az általános iskolákban.

SZÉCHELY ISTVÁN

„E lég sokat változott a helyzet pozitív irányba, de még min-

dig van néhány, ami nem érkezett meg” – összegezte az elmúlt három hét történéseit Sipoș István, a Hargita Megyei Tanfelügyelőség tankönyvekért felelős tanfelügyelője. Akkor azt írtuk, hogy az ötödikes, hatodikos év-

folyamokon összesen 18 tankönyvből oktatnak, ezek közül 11–12 áll rendelkezésre, tehát mintegy 40 százaléka hiányzik a kiadványoknak.

„A lefordított tankönyvek zöme megérkezett. Az 1–4. osztályok nagyjából rendben vannak, az ötödik osztályokban van egy-kettő, amelyik még nem érkezett meg” – részletezte a tankönyvhiány jelenlegi megoszlását Sipoș István. Elfogadhatónak nevezhető a helyzet, sőt – fűzte hozzá – a múlt év azonos időszakához képest nagyon jó. Elmondta viszont, hogy vannak olyan tankönyvek is, amelyeket még meg sem tudtak rendelni. Ennek az az oka, hogy addig nem adhatják le a megrendeléseket, amíg nem nyomtatták ki az

adott tankönyveket – így azonban ez is meghosszabbítja a késést. Normális esetben ennek úgy kellene zajlania, hogy már az előző tanévben – januárban, februárban – elkezdődnek a megrendelések, hogy szeptember első feléig, tehát a következő tanévkezdésig minden tankönyv megérkezzen a tanintézetekbe. Azonban felborult ez a rendszer, ugyanis megváltozott a tanterv, és így a tankönyvek

is módosultak – az előző tanévben az ötödikeseké, idén a hatodikosoké –, továbbá a tankönyvkiadás körül is problémák voltak, ezért késnek a taneszközök – magyarázta a szakember. Ez nem egy szokványos állapot, de Sipoș István szerint szeptember és október folyamán felgyorsult a tankönyvkiadási rendszer, igaz, továbbra sem teljes a tanintézetek könyvellátottsága.

Javul az ellátottság, de vannak olyan tankönyvek, amelyeket még nem tudtak megrendelni az iskolákban

► FOTÓ: BIRÓ ISTVÁN

Az okokról

Júliusban az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősítette azt a törvényt, melynek értelmében államosították a tankönyvkiadást. Úgy tűnt, emiatt – éppen tanévkezdés előtt – leáll a nyomtatás az állami tankönyvkiadónál. Az addig megkötött szerződéseket azonban nem érintette a döntés, ezért folytatódhatott a munka, de a tankönyvek egy részét így is csak késve tudták, tudják kinyomtatni. A probléma főként a kisebbségi nyelveken zajló oktatást – a negyedik, ötödik és hatodik évfolyamokat – érintette, ugyanis a fordítások miatt az ott használt tankönyvek később kerülnek nyomtatásra. A Hargita megyei általános iskolákba tanévkezdésig több mint tíz tankönyvből nem érkeztek meg a magyar fordítások. Ezek jó részét azóta pótolták.